GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĖ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seria garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 139. Joi, Vinerĭ 26 Iunie (8 Iulie). 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., se începe **unŭ nou abonamentŭ** pe triluniulŭ Iulie, Augustŭ şi Septemvre la care invitămu pe toţi onoraţii amici şi sprijinitori ai foiei nostre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 3 fl.	pe trei lunĭ 10 francĭ
„ şése „ 6 „	„ şése „ 20 „
„ unŭ anŭ 12 „	„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de pănă'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ diarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită şi a areta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 25 Iunie 1887.

O comună română îşĭ susţine cu marĭ jertfe şcóla confesională; ea este cercetată de 117 copii a căroru părinţĭ suntŭ fericiţĭ de a-i vedé progresândŭ. In mijloculŭ acestei pacînice desvoltărĭ cade ca unŭ trăsnetŭ din seninŭ ordinulŭ ministrului de instrucţiune unguresců, ca sĕ se înfiinţeze în comuna românéscă o şcólă de statŭ. Şcóla se redică cu marĭ cheltuelĭ şi se aducŭ doi învĕţătorĭ ungurĭ. dér aceştia n'au cui propune, căcĭ salele acestei şcóle stau góle. Invĕţătorii ungurĭ facŭ raportŭ la Pesta şi guvernulŭ decide a se împopula şcóla de statŭ *cu forţa.*

Se pune în mişcare aparatulŭ administrativŭ. Şcóla română confesională are o autoritate superióră legală. Guvernulŭ nu vrea sĕ scie de acésta şi fişpanulŭ ordonă senatului şcolarŭ confesionalŭ de a trimite jumĕtate din copii dela şcóla română la şcóla unguréscă. Copii preferă a merge mai bine acasă şi rĕmânŭ fără instrucţiune unŭ anŭ de dile.

Se pretecstézŭ, că scóla română are încăperĭ prea micĭ. In urma acésta poporenii românĭ rĕdică o scólă paralelă, provĕdendu-o cu tóte cele de lipsă după cerinţele legii. Cei dela putere împiedecă acum alegerea unui învĕţătorŭ harnicŭ românŭ pentru a doua scólă şi în cele din urmă le impunŭ Românilorŭ unŭ învĕţătorŭ odată destituitŭ pentru „negligenţă“ şi „purtare imorală“ de către ambele forurĭ bisericescĭ. Acestŭ învĕţătorŭ în unire cu primarulŭ, ameninţatŭ cu destituire din postŭ décă nu va lucra în favórea scólei unguresci, amăgesce 21 scolarĭ şi-i înscrie la şcóla de statŭ continuândŭ a fi unŭ modelŭ de negligenţă şi de imoralitate.

Tóte aceste se petrecŭ în timpŭ de aprópe trei anĭ şi plângerĭ peste plângerĭ se adreséză de către comuna română strîmtorată consistoriului scolasticŭ din Gherla.

Consistoriulŭ, vĕdêndu-sĕ bombardatŭ de către credincioşii din Turţŭ — căcĭ de ei este vorba — se hotăresce în cele din urmă a ordona o cercetare printr'o comisiune mixtă. Acésta se şi face în diua de 1 Aprilie a. c.

Locuitorii din Turţŭ de trei lunĭ şi mai bine aşteptă înzadarŭ după sentinţă. Consistoriulŭ din Gherla tace, tace şi érăşĭ tace. Se comite în Turţŭ cea mai flagrantă violontare a scólei române, cultura română şi moralitatea publică este în celŭ mai mare gradŭ ameninţată, dér sânţii părinţĭ din Gherla nu dau nicĭ celŭ mai micŭ semnŭ de viaţă. Par' că s'ar fi cufundatŭ în pămêntŭ împreună cu „Gherla cea bogată, picioru de raiu.“ Poporenii din Turţŭ suntŭ cuprinşĭ de-o adêncă nelinişte. Cine sĕ le facă dreptate décă mai marii lorŭ îi dau uitării tocmai atuncĭ când le sângeră inima de lovirile crude ale vrăşmaşilorŭ?

In desperaţiunea lorŭ Românii din Turţŭ mai adreséză unŭ recursŭ către episcopulŭ de Gherla şi'lŭ conjură sĕ-i scape câtŭ se póte mai curêndŭ de învĕţătorulŭ, ce li s'a impusŭ cu forţa, contra orênduelei autorităţii scolare confesionale, căcĭ la din contră „îşĭ vorŭ face ei înşişĭ dreptate, dându-lŭ peste otarŭ“.

Locuitorii din Turţŭ suntŭ ómenĭ energicĭ, acésta ni-o dovedesce şi procederea lorŭ ultimă faţă c'unŭ proprietarŭ veneticŭ, care vrŭ sĕ esploateze drepturile comunei în folosulŭ sĕu. Ne putemŭ aştepta dér, că ei îşĭ vorŭ face singurĭ dreptate décă nu li-o va face ordinariatulŭ de Gherla.

Dér rugămŭ pe Prea Sânţia Sa episcopulŭ şi pe membrii venerabilului consistoriu de Gherla sĕ ne spună décă, suntŭ de credinţă, că este în interesulŭ bisericei şi alŭ scólei ca lucrurile sĕ ajungă aşa departe? Ii rugămŭ sĕ ne lumineze cu privire la acestŭ importantŭ şi gravŭ casŭ, décă în diua de astădĭ autoritatea bisericéscă şi scolară nu mai are altă misiune decâtŭ a lua la cunoscinţă violentările şi călcările de lege barbare ale celorŭ dela putere?

De câte orĭ ne-amŭ plânsŭ, că ordinariatele nóstre facŭ pré puţină resistenţă celorŭ dela putere, ni s'a rĕspunsŭ dintr'o parte séu alta: „N'aşteptaţĭ ca ordinariatele nóstre sĕ se pună în fruntea mişcărei oposiţionale, căcĭ li suntŭ legate mânile; ele trebue sĕ se mărginéscă adĭ la apĕrarea bisericei şi a scólelorŭ confesionale“.

Intrebămŭ acum, décă mijloculŭ celŭ mai bunŭ de a apĕra interesele scólei şi ale bisericei este de a tăcé şi de a se retrage dinaintea atacurilorŭ violente şi făţişe ale celorŭ dela putere? Afacerea scólei române din Turţŭ nu întră de locŭ în domeniulŭ politicei militante, de ce se sfiesce dér consistorulŭ unitŭ din Gherla de a pronunţa sentinţa şi de a face dreptate credincioşilorŭ sĕi?

Adevĕratŭ că episcopulŭ Gherlei a arĕtatŭ, spre marea nóstră părere de rĕu, nu numai odată înclinarea de-a simpatisa cu ideile d-lui Trefort, dér datŭ şi dovedĭ că iubesce ordinea şi disciplina în diecesa sa şi că scie sĕ fiă dreptŭ şi echitabilŭ faţă cu credincioşii sĕi. Avemŭ informaţiunĭ de altă parte că este fórte gelosŭ de autoritatea sa episcopéscă, şi nu iubesce nicĭdecum amesteculŭ altora în trebile sale. Cum de toleréză dér Prea Sânţia Sa mişeliile din comuna Turţŭ? Cum de le toleréză consistoriulŭ gherlanŭ? Căcĭ o tăcere aşa de îndelungată numai ca tolerare póte fi tălmăcită!

Aşteptămŭ cu nerăbdare sĕ vedemŭ desnodămêntulŭ tristei afacerĭ scolare din Turţŭ. Nu ne putemŭ închipuĭ, cu tóte cele petrecute până în diua de adĭ, că ordinariatulŭ de Gherla va merge în slăbiciunea sa aşa departe sĕ-şi tate însuşĭ crénga de sub picióre şi sĕ se proşterne, spre ruşinea veacului, înaintea puterei brutale.

Afacerea scólei din Turţŭ este cea mai viuă ilustraţiune a situaţiunei fatale în care se află adi bisericile nóstre. Se bage bine de sémă sânţii părinţĭ din Gherla ce facŭ, căcĭ rĕspunderea lorŭ este mare ca şi periculul, ce ameninţă împrennă cu scóla şi biserica!

Alegerea din Baia-de-Crişiu.

Bucurescĭ, în Iuniu n. 1887.

Lasciate ogni speranza voi che intrate. Dante.

(Urmare.)

Pentru diua de alegere atâtŭ aparatulŭ administrativŭ, câtŭ şi gendarmeria şi miliţia se vede a fi avutŭ îndrumărĭ speciale în favorulŭ lui Hollaki. La aceştia se mai adaugŭ corteşii privaţĭ (căcĭ ceilalţĭ erau corteşĭ publicĭ) ai lui Hollaki, atâtŭ din cercŭ, câtŭ şi unii importaţĭ din alte cercurĭ electorale, carĭ toţĭ — afară de libera corteşire patentată — mai aveau şi drepturĭ poliţienescĭ. Aceştia puteau dispune, ca dintre partisanii lui Truţa, cutare sĕ fiă deţinutŭ şi închisŭ, cutare bătutŭ şi batjocoritŭ, altulŭ cu forţa armată împedecatŭ dela votare, şi aşa mai departe.

Dintre partisanii lui Truţa în decursulŭ alegerei vre-o *50—60 de inşi* au fostŭ *deţinuţĭ şi închişĭ* până nóptea târdiu după finitulŭ alegerei, mai pre atâţa loviţĭ cu puşca şi batjocoriţĭ din partea gendarmeriei. Góna a fostŭ îndreptată mai cu semă şi în contra *preoţilorŭ* şi contra elementelorŭ mai inteligente, dintre carĭ mulţĭ au ajunsŭ sórtea celorŭ din cele douĕ categorii Afară de aceştia *peste 300 de alegĕtorĭ* Truţaişti pronunţaţĭ, parte prin forţa armată, parte prin alte abusurĭ şi illegalităţĭ — pentru carĭ în loculŭ primŭ numai şi numai preşedintele de alegere Imets Ignácz este vinovatŭ — au fostŭ formalŭ *împedecaţĭ în esercitarea dreptului de alegere.* Din unele comune, ca Boldovini, Mestécănulŭ istoricŭ, Valea mare, etc. icĭ colea afară de primarii, carĭ au votatŭ pentru Hollaki, alegĕtorii cu grămada n'au fostŭ admişĭ la votare de către gendarmeriă, din causă numai şi numai fiindŭ că toţĭ, unulŭ ca şi altulŭ erau pronunţaţĭ pentru Truţa.

Miliţia sub conducerea maiorului Bursi — italianŭ de origine din Tirolŭ, astădĭ înruditŭ cu multe familii maghiare din com. Huniădorei — avea mai multŭ unŭ rolŭ passivŭ şi secundarŭ. Rolulŭ conducĕtorŭ în »susţinerea ordinei“, respective în comiterea abusurilorŭ şi volnicielorŭ în contra esercitărei libere a dreptului de alegere, a fostŭ alŭ gendarmeriei.

Vice-comitele *Barcsay Kalman* în diua de alegere a fostŭ în Baia de Crişiu, der că în ce calitate şi cu ce misiune — deşi de sine se cam înţelege — nu se scie cu positivitate. Destulŭ că puţinĭ au sciutŭ de presenţa »Măriei Sale‘ deorece totă diua a statŭ închisŭ la pretură, unde numai pre intimii sĕi îi primia, unde aştepta pre totă ora câte unŭ raportŭ despre resultatulŭ alegerei, şi unde pre câte unŭ notarŭ, care a storsŭ pentru Hollaki mai puţine voturĭ din poporŭ, şi de trei orĭ l'a citatŭ preste di la sine *„ad audiendum verbum“*.

Bărbaţii de încredere ai domnului Truţa la ambe delegaţiunile culegĕtore de voturĭ, de dimineţa până séra, cu escepţiunea timpului receruttŭ pentru consemnarea prândului, au statŭ sub supraveghiarea poliţienescă a preşedinţilorŭ delegaţiunilorŭ, nefiindu-le permisŭ a părăsi localităţile de votare, nefiindu-le permisŭ a controla actulŭ de alegere şi după cele ce se întêmplau pe afară şi pe lângă localităţile de votare. Protestele au fost continue de dimineţa până sera. Dér înzadarŭ tóte acestea, pentru că totŭ atâtŭ au ajunsŭ, ca şi când ar fi bătut toca la urechia surdului. Când protestele erau mai aspre, şi când cereau sĕ controleze şi întêmplările de pe din afară de localităţile de votare, erau îndrumaţĭ la ordine, ba erau *ameninţaţĭ bărbaţii de încredere* ai d-nului Truţa chiar şi cu *închisóre* din partea preşedinţilorŭ. Abusurile se comiteau vĕdêndu-le cu ochii, călcările de lege se făceau pe faţă, şi *nu era nicĭ unŭ remediu,* decâtŭ numai simplu a ceda volniciei flagrante.

La delegaţiunea I. sub „responsabilitatea personală“ a lui Imets s'au comisŭ cele mai multe nedreptăţĭ şi ilegalităţĭ unde între altele şi notarii cercualĭ, carĭ la votare dispuneu mai multŭ de câtŭ însuşĭ preşedintele, faţă cu membrii de încredere ai domnului Truţa au doveditŭ o purtare care trece departe preste marginile bunei cuviinţe, dér pentru acésta vinovaţii n'au fostŭ îndrumaţĭ la ordine, cu atâtŭ mai puţinŭ ameninţaţĭ cu închisore, cum au fostŭ bărbaţii de încredere, carĭ erau chiemaţĭ a veghia cum se esecută legea în era constituţională unguréscă, bărbaţĭ de încredere fiindŭ în missiune oficială şi ei stau sub scutulŭ legei ca şi însuşĭ preşedintele; der în Ungaria nu pentru aceea suntŭ legile, ca sĕ se respecteze, ci ca sĕ se calce în picióre vĕdêndŭ cu ochii.

La acéstă delegaţiune era o odaiă laterală prin care întrau alegĕtorii la votŭ în odaia de votare. Credŭ, că nu mĕ înşelŭ, când dicŭ, că în acéstă odaiă s'a fabricatŭ căderea d-lui Truţa. Membrilorŭ de încredere nu le era permisŭ sĕ între în acéstă odaiă. *Céta corteşilorŭ lui Hollaki lucrau în acéstă odaiă. nejenaţĭ şi necontrolaţĭ de nimenea.* Aicĭ se alegeau alegĕtorii ca oile din stână. In sala de votare, unde legea dispune, că afară de persónele oficialĭ alţii n'au locŭ, se adunau neîndreptăţiţii cu grămada. Hollakiştii aveau întrare liberă, cei lalţĭ nu. Truţaiştii prin acea cameră cu greu se puteau strecura până la presidu la votare pentrucă pe cei mai mulţĭ orĭ îi corumpeau cu banĭ stante pede — de carĭ alegĕtorĭ au fostŭ puţinĭ —, orĭ — de carĭ au fostŭ mai mulţĭ — î alungau afară cu gendarmii, şi se raporta la presidiu, că din cutare şi cutare comună nu mai suntŭ alegĕtorĭ de partida lui Truţa, orĭ că absolutŭ nu suntŭ, şi atuncĭ erau provocaţĭ la votare numai de câtŭ alegĕtorii din comuna următóre, cu carĭ éră se purcedau totŭ în acelaşĭ modŭ. Hollakiştii veneau firesce şi prin curtea localului de alegere. Mulţĭ dintre partisanii lui Truţa nu erau lăsaţĭ nicĭ sĕ între în odaia laterală, prin care puteau întra la votŭ, ci erau scoşĭ afară la stradă.

Alegĕtorii din comunele, din carĭ Hollakiştii—afară

póte ici-colea de primarĭ — n'au pututŭ stórce nicĭ unŭ votŭ, *nu erau lăsaţĭ sĕ între* nicĭ în curte în massă, ci numai unulŭ câte unulŭ dela stradă, ca d. e. bravii cebienĭ; der nicĭ aceştia toţĭ, ci din unele comune numai unii, ca d. e. din Rişca, Rişculiţa etc. Din unele comune când a fostŭ către capĕtŭ, alegĕtorii au fostŭ *împedecaţĭ* dela votare în mână *cu forţa armată*, şi mai nicĭ unulŭ n'a fostŭ admisŭ la votŭ, ca d. e. din Boldovini, Obêrşia, Mestécănŭ etc.

Mai toţĭ alegĕtorii, împărţiţĭ la acéstă delegaţiune, carĭ n'au fostŭ admişĭ sĕ voteze la rêndulŭ lorŭ, în numĕrŭ de vre-o 300, flămânḑĭ şi setoşĭ cum au statŭ tótă ḑiua la alegere, s'au adunatŭ la stradă grămadă, şi au aşteptatŭ până sera târḑiu, ca în óra de pre urmă, când după lege ar fi mai avutŭ dreptŭ sĕ voteze, sĕ se arunce cu unŭ asaltŭ puternicŭ de vre-o 300 de voturĭ preste adversarii causei române.

Dér înzadarŭ, óra finală n'a fostŭ menită pentru acesta. Hollakiştii pre lângă tóte fărădelegile comise până atuncĭ nu mai aveau încă nicĭ maioritate, nicĭ alegĕtorĭ *In urmă au lăsatŭ sĕ voteze „morţii" şi „absenţii"* în forma unorŭ bieţĭ de ómenĭ— în partea cea mai mare nealegĕtorĭ — adunaţĭ de pre unde numai s'a pututŭ. Controla a devenitŭ imposibilă. Aceştĭ ómenĭ, bene notandum, îmbrăcaţĭ în portulŭ comunei respective, la votare erau provocaţĭ prin apelŭ nominalŭ. Votarea mergea ca la comandă. Dintre partisanii lui Truţa n'au mai fostŭ admişĭ la votŭ afară de câţiva în óra închiderei alegerii. Apoi ca partisanii lui Truţa nu cumva sĕ străbată prin cordonŭ la votare, nicĭ óra din urmă n'a fostŭ ţinută până în capĕtŭ. *Alegerea* la acéstă I delegaţiune *s'a finitŭ cu 10 minute mai de timpuriu*, când maioritatea contrarilorŭ noştri prin abusuri e şi ilegalităţile continue era asigurată. La delegaţiunea a doua se ḑice, că nicĭ *nu s'a pusŭ terminulŭ de închidere de celŭ puţinŭ o óră*, cum dispune legea, *ci numai o jumĕtate de óră.* Cu tóte acestea la protocolŭ s'a luatŭ, că votarea s'a începutŭ la 9 óre a. m. şi că s'a ţinutŭ terminulŭ órei de închidere. Aceste date ale protocolelorŭ nu corĕspundŭ adevĕrului nicĭ faptelorŭ întêmplate.

Aşa şĭ-a câştigatŭ Hollaki maioritate şi mandatŭ. Sĕ-i fiă de bine.

Altcum resultatulŭ alegerei n'a fostŭ unulŭ şi acelaşŭ la ambele delegaţiunĭ. La delegaţiunea primă Hollaki a fostŭ în maioritate pe când la a doua Truţa. Hollaki — peste totŭ luând — numai în ora din urmă şĭ-a făcutŭ maioritate, ca din secŭ. La delegaţiunea primă Hollaki a avutŭ 682 voturĭ, Truţa 167, la a doua Truţa 643 şi Holaki 213. Suma: Hollaki 895, Truţa 810, decĭ maioritatea lui Hollaki face 85 voturĭ. In totalitate n'au votatŭ peste 702 de alegĕtorĭ, între carĭ cei mai mulţĭ suntŭ carĭ n'au fostŭ admişĭ la votŭ. Décă votarea ar fi decursŭ în modŭ legalŭ, decă toţĭ alegĕtorii câţĭ s'au presentatŭ arŭ fi fostŭ admişĭ la votare, decă nu s'ar fi nimicitŭ voturĭ cu nedreptulŭ, şi decă n'ar fi votatŭ morţii şi absenţii, atuncĭ chiar şi pe lângă celelalte ilegalităţĭ comise, ca presiunĭ, corupţiunĭ etc., Truţa ar fi căpătatŭ celŭ puţinŭ 1000 de voturĭ, ér Hollaki celŭ multŭ 500 de voturĭ, împreună cu voturile Unguraşilorŭ şi cu cele oficióse cu totŭ.

Că resultatulŭ dela delegaţiunea a doua este mai favorabilŭ pentru d-lŭ Truţa, cum m'am informatŭ, urméză de acolo, că în pretura Bradului, care a votatŭ la acéstă delegaţiune, partida naţională a fostŭ mai bine organisată, poporulŭ mai inteligentŭ şi mai avutŭ, notarii încă n'au fostŭ — celŭ puţinŭ unii — chiar aşa neruşinaţĭ ca cei din pretura Roşiei de Crişiu. Când *Krasznai* protopretorele din Bradŭ şĭ-a luatŭ permisiunea d'a ameninţa cu destituire palam et publice în sala de votare pe unŭ primarŭ dintr'o comună, care votase pentru Truţa, ḑicêndu-i: „te ţipŭ!" (te aruncŭ din slujbă) atuncĭ venerabilulŭ primarŭ i-a rĕspunsŭ cu indignaţiunea şi cu bărbăţia demnă de alegĕtorulŭ consciu de dreptulŭ sĕu: „*ţipă mĕ domnule din pită, că din mălaiu nu mĕ poţi ţipa.*"

Notarii *Tomuţa*, *Inco*, *Sida* şi *Dosa* din comunele preturei Baiei de Crişiu, carĭ au votatŭ la prima delegaţiune, ca demnĭ învĕţăcei ai protopretorelui *Markossy*, în neruşinarea lorŭ faţă de alegĕtorĭ au purcesŭ până la brutalitate; atâtŭ în localitatea de algere câtŭ şi pe afară mai numai ei au dispusŭ despre tóte sub conducerea preşedintelui Imets şi a protopretorelui Márkossy: în localitatea de alegerea stau la spatele alegĕtorilorŭ şi şopteau numele lui Hollaki, când pe alegĕtorii Truţaiştĭ îi ameninţau palam et publice cu secvestre şi licitaţiune şi cu multe altele. *Preşedintele nu ḑicea şi nu făcea nimicŭ.* Ba totuşĭ făcea ceva, esprimândŭ unŭ mare „mulţam," tuturorŭ acelora, carĭ votau pentru Hollaki. Alegĕtorii din comunele mai sĕrace au cedatŭ mai uşorŭ pressiunei, n'au pututŭ desvolta resistenţă suficientă.

(Va urma)

Betlenŭ, Iunie 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! După ce am vĕḑutŭ că în preţuita »Gazetă« încă nimenĭ n'a raportatŭ despre ţinuta *Românilorŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Betlénului*, comit. S.-Dobêca, cu ocasiunea alegerei de deputatŭ dietalŭ din 17 Iuniu a. c. vinŭ, deşi târḑiu, a vĕ raporta fórte pe scurtŭ. Românii aicĭ preste totŭ *au aderatŭ strînsŭ la passivitatea otărîtă în Sibiiu.* N'a participatŭ din Tractele Betleanului şi Ciceu-Cristurului *nicĭ unŭ preotŭ*, ci s'au abstinutŭ solidarĭ cu toţii. Dintre învĕţătorĭ încă n'a luatŭ parte nimenea, afară de doi inşĭ, aşa ḑicêndŭ códa tuturorŭ, ambii iubitorĭ mai multŭ de cârciumă decâtŭ de pedagogiă. Aceştia suntŭ: *Chita* din Sireagŭ, tr. Betlénului şi *Alexiu Russu* din Ciceu-Cristurŭ tractulŭ acelaşĭ, însĕ aceştia doi n'au aşa ḑicêndŭ numĕruşŭ nicĭ în comunele lorŭ, e vai de ei. Dintre preoţii unui Tractŭ vecinŭ a participatŭ la tololoiu numai unŭ popă gr. or. cu numele Prodanŭ din Tenţişiu. Alţii nu s'au vĕḑutŭ afară de oficialiĭ comunalĭ, ca judĭ etc«.

SCIRILE ḐILEI.

In 28 Iuniu a *rĕposatŭ în Caransebeşiu* unŭ vechiu şi aprigŭ luptătorŭ alŭ bisericei şi naţiunei românescĭ, vice-colonelulŭ pensionatŭ, d lŭ *Iosifŭ Seracinŭ*, în etate de 63 de anĭ. Rĕposatulŭ fŭ proprietarŭ alŭ crucei militare pentru merite şi alŭ medaliei de rĕsboiu, vice-preşedinte alŭ comitetului comunităţii de avere a fostului regimentŭ conf. românŭ bănăţeanŭ Nr. 13, deputatŭ la sinodulŭ eparchialŭ alŭ diecesei române de Caransebeşŭ, membru alŭ comitetului municipalŭ a comitatului Caraşŭ-Severinŭ, preşedinte alŭ comitetulni par. gr. or., preşedinte alŭ societăţii de agricultură din Caransebeşŭ şi representantŭ orăşenescŭ. Din multele epitete se vede marea activitate a neuitatului rĕposatŭ pe tóte terenele. Ca militarŭ a funcţionatŭ unŭ lungŭ şirŭ de anĭ ca profesorŭ la scóla regimentului confiniarŭ românŭ bănăţeanŭ Nr. 13, a luatŭ parte la mai multe rĕsbóie, din luptele cărora amintimŭ lupta dela Ferrara, din care Seracinŭ s'a întorsŭ vulneratŭ; în 1854 regimentulŭ lui Seracinŭ fŭ alăturatŭ la corpulŭ austriacŭ de armată care a intratŭ în Muntenia şi Moldova şi staţionă în Galaţĭ, în 1859 rĕposatulŭ luă parte la espediţiunea a 2-a făcută în Tirolŭ, ér la 1866 în lupta dela Königsgrätz, Seracinŭ a luatŭ parte ca căpitanŭ şi s'a reintorsŭ ca maiorŭ decoratŭ cu crucea militară pentru merite. In deosebĭ a desvoltatŭ zelŭ rarŭ şi neobosită activitate rĕposatulŭ Seracinŭ în calitatea de preşedinte alŭ comisiunei instituită pentru rĕscumpĕrarea, resp. ridicarea servitutelorŭ silvanale, făcêndŭ totŭ posibilulŭ pentru ajutorarea foştilorŭ grăniţerĭ, pentru a cărorŭ ajutorare a luptatŭ cu perseveranţă până la mórte pe tóte terenele.

Fiă memoria lui eternă şi ca unŭ viu esemplu de imitaţiune sĕ servéscă în totdeuna Românilorŭ grăniţerĭ!

—x—

Sub titlulŭ: „*O comună rĕsculată*" cetimŭ în »Egyetértés« dela 5 Iulie c.: »Locuitorulŭ Farkas Aron din Turţŭ (comitatulŭ Ugocei) a luatŭ dela locuitorii din Kökényesd Salyi Leizer şi Salyi Jozsef 400 de oi ca sĕ le pască pe hotarulŭ comunei Turţŭ, se'nţelege pentru plată. Din causa acésta »Valachii« din Turţŭ au începutŭ sĕ murmure tare în contra lui Farkas Aron, pe care, din causa legăturei în care fusese adusŭ numele lui cu unele omorurĭ sĕvêrşite mai de multŭ, şi aşa nu-lŭ potŭ suferi. Ei au provocatŭ mai de multe orĭ pe Farkas sĕ scótă oile de pe teritoriulŭ comunei, dér fără succesŭ. Din causa acésta nemulţămirea poporului a isbucnitŭ în fine printr'o rĕscólă. In 21 Iunie trăgêndŭ clopotele într'o dungă au alarmatŭ comuna şi au scosŭ afară oile de pe teritoriulŭ ei, ér 50 de oi le-au opritŭ pentru acoperirea speselorŭ. Farkas Aron când a prinsŭ de veste despre mişcarea acésta, a creḑutŭ că Valachii vréu sĕ atenteze la vieţa lui şi furişindu-se pe o cale laterală a luat'o la sănĕtósa, fugindŭ din satŭ«.

—x—

Esamenele de maturitate la liceulŭ românŭ şi la scóla comercială română din Braşovŭ s'au ţinutŭ în ḑilele de 18, 19 şi 20 Iunie. Din partea consistorului archidiecesanŭ din Sibiiu a asistatŭ la esamenŭ păr. arhimandritŭ N. Popea, ér din partea guvernului nu mai puţinŭ decâtŭ trei comisarĭ. Dintre absolvenţii liceului au fostŭ declaraţĭ *maturĭ cu bine*: Bogdanŭ Neculae, Florea Octavianŭ, Lipovanŭ Ştefanŭ, Mănoiu Neculae, Morariu George, Nicolescu Petru, Popŭ Corneliu, Puşcariu Valnriu, Stroia Ionŭ, Ţarogŭ Iacobŭ, Vraciu Neculae; *maturĭ cu suficientŭ*: Négoe Ionŭ, Nestorŭ Romulŭ, Polişŭ Romul, Popoviciu Petru. Patru candidaţĭ au fost respinşĭ. Absolvenţii scólei comerciale au rĕuşitŭ toţĭ şi anume *maturŭ cu fórte bine*: Manole Ionŭ; *maturĭ cu bine*: Bucşa Ioanŭ, Moşoiu Maximilianŭ, Moşoiu Traianŭ, Nicóră Romulŭ, Păclea Ionŭ; *maturĭ cu suficientŭ*: Căpăţînă Neculae, Găţeiu Iónŭ, Orghidanŭ Neculae, Steriu Stefanŭ.

—x—

Demisionândŭ d-na *Maria Secăreanŭ* s'a alesŭ d-na *Agnes Duşoiu ca presidentă a reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ.*

—x—

In comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, după cum scrie „Ellenzek«, din „îndurarea" fişpanului Banffy-paşa este timpŭ frumosŭ şi bogatŭ pentru agricultorĭ, domnesce o ordine esemplară, nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ faptŭ „antipatrioticŭ" în decursulŭ lunei lui Maiu, şi fiindŭ că în acéstă lună au fostŭ şi mulţĭ gândacĭ, ce se folosescŭ contra turbărei, póte că „patrioţii" vorŭ fi mai potoliţĭ pe viitorŭ şi nu vorŭ mai arăta simptome îngrijitóre.

—x—

Din nebăgare de sémă a isbucnitŭ unŭ *mare incendiu* în comuna sĕcuiască *Cyergyo-Csomafalva,* care a prefăcutŭ în cenuşă clădirile economice a 80 de locuitorĭ.

—x—

In *Oradea mare* a apărutŭ de curêndŭ unŭ nou ḑiarŭ unguresců, socialŭ, industrialŭ-economicŭ numitŭ „Ellenzek", redactatŭ de »néoşulŭ" maghiarŭ Wilhelm V. Rosenbaum. Fiindŭ că acestŭ ḑiarŭ a luatŭ numele lui „Ellenzek" din Cluşiu, va sĕ ḑică numele unui altŭ ḑiarŭ esistentŭ deja, ceea ce în sensulŭ legilorŭ de pressă este interḑisŭ, d-lŭ Bartha Miklos, ca redactorŭ alŭ vechiului „Ellenzék", declară în fóia sa, că a şi luatŭ deja mĕsurile de lipsă judiciare contra acestei ilegalităţĭ.

—x—

Sâmbătă în 9 Iulie n. d-nii oficerĭ ai garnisónei

FOILETONU.

Balade şi doine poporale

culese dela poporulŭ românŭ din Feldru, de pe valea Rodnei, de *Ioanŭ S. Mureşianu*

Vama podului.

Pe sub viă pe sub cóstă
Merge-o ruje de nevastă,
Ea atâta că s'a dusŭ,
Pân' trei podurĭ a ajunsŭ;
Trei podurĭ
Şi trei vadurĭ.
Când acolo a sositŭ,
De drum s'a fost obositŭ,
Puţintelŭ s'a hodinitŭ.....
După aceea s'a sculatŭ
Şi din gură a cuvêntatŭ,
Podarĭ, podarĭ,
Meşterĭ marĭ! —
Trece-ţi-mĕ Abrudulŭ,
Că m'ajunge uritulŭ;
Uritulŭ, suspinele
Carĭ mĭ-au mâncatŭ ḑilele!...
—Noi bucuroşĭ te-omŭ trece
Peste apa lată rece;
Décă guriţă ni i da,
Pe noi de ni-i sĕruta.
Pe unulŭ, cam de trei ori
Pe toţĭ trei de nouă orĭ.
— N'am venitŭ aşa departe
Sĕ trecŭ pentru sĕrutate.
Că eu de m'oiu supĕra
Cisme roşĭ oi desculţa,
Póle albe-oiu sufulca
Şi prin apă m'oiu băga;
Cumva de m'oi ineca
Sufletulŭ vostŭ samă-a da!
— Décă treba stă aşa
Sui nevastă 'n podŭ de petră
Că te oi trece fără plată,
Sui nevastă 'n podŭ de aramă
Că te oiu trece fără vamă.
Că nevasta supĕrată
Nu dă vamă nicĭ odată.

Eşĭ ;măicuţă 'n dealŭ la cruce
De veḑĭ Neamţulŭ cum mĕ duce,
Cu cămaşa mândră, nouă
Cu inima ruptă 'n două!
Trandafirŭ din grădiniţă
Uită-te dragă măicuţă!
Şi te uită peste drumŭ
Că nu mi i vedea din fumŭ.
Şi te uită peste Oltŭ
Că nu mi-i vedé din colbŭ.
Riuşorŭ cu ape line,
Ia măicuţă semă bine,
Mĭ-a cresce la căpĕtâiu,
Din inimă mĕrŭ gutuiu!
Ear mai înjosŭ la picióre
Măghiăranŭ cu mândră flóre.
Mĕrulŭ creşte 'ncetinelŭ,
Sue-te măicuţă 'n elŭ
Şi-îi răteză vêrfurile,
Sĕ rĕmână ramurile!....
Am pusŭ la maica 'ngrădină
Trei tufe cu ruja plină;
Nicĭ o pénă u'am purtat
Şi 'n cătane m'au luatŭ
Şĭ-am lăsatŭ caru'n ocolŭ
Şi casa plină de dorŭ,
Şĭ-am lăsatŭ plugu 'n poiată,
Şi maica plângândŭ pe vatră.
Am lăsatŭ cósa 'n cetóre
Şi-o drăguţă ca o flóre!...
Maica-i slabă şĭ a muri,
Acasă la ce-oiu veni?
Drăguţa s'a mărita
Acasă la ce-oiu căta?

***

Măicuţă când m'ai făcutŭ,
De mai fi făcut unŭ prunŭ
Lâng' o margine de drumŭ....
Două fântânele recĭ
Intre două dealurĭ secĭ,
Isvoruţŭ
Lângă-unŭ drumuţŭ
Câţĭ drumarĭ pe drumŭ orŭ trece
Toţĭ sĕ béie apă rece;
Toţĭ ar bea şi hodini
Şi bine ţĭ-arŭ mulţămi! —
Aşa maică pentru mine,
Nu'ţĭ mai mulţămesce nime.

***

Fire-ai maică blăstĕmată
De ce nu mai făcutŭ fată
Sĕ torcŭ cu tine pe vatră.
Mai făcutŭ maicii ficiorŭ
Neamţului de ajutorŭ!..
Când am fostŭ maici mai dragŭ
M'a juratŭ Neamţulŭ sub steagŭ.
Ba de locŭ nu m'a lăsatŭ
Până nu m'a scosŭ din satŭ.
Din ochĭ negrii am lăcrămatŭ
Şi din gur' am cuvêntatŭ:
Rĕmâi iubitŭ alŭ meu satŭ
Nu-i nădejde de 'nturnatŭ!...
Ba póte că oiu mai veni,
Optŭ anĭ décă-oiu împlini!
Păn 'atuncĭ e vreme lungă,
Cine póte sĕ ajungă?
Én, ieşĭ mândră păn la cruce
Sĕ veḑĭ Neamţulŭ cum ne duce.
Satulŭ meu rĕmâne 'n faţă
Eu mĕ ducŭ pe drumŭ cu ceaţă.
Satulŭ meu rĕmâne 'n dosŭ,
Eu mĕ ducŭ pe drumŭ în josŭ.
Ca şĭ-unŭ trandafirŭ frumosŭ.

nóstre au *împuşcare de plăcere* în casa de dare la semnŭ, in modulŭ de până acum. Inceputulŭ la $5^1/_2$ óre după amedḑĭ.

—x—

Din *Zenica* şi *Jajce*, în Bosnia, se vestesce că în nóptea de 1 Iulie a fostŭ unŭ violentŭ cutremurŭ de pămêntŭ cu detunăturĭ, care a duratŭ 5—6 secunde.

—x—

Tribunalulŭ din Cluşiu a condamnatŭ pe comerciantulŭ de mărfurĭ de modă din acelŭ oraşŭ *Andreas Liptai* pentru *cămătăriă* la 6 lunĭ închisóre şi 500 fl amendă, perderea oficiului, detragerea dreptului de a esercita drepturĭ politice timpŭ de 3 anĭ, restituirea capitalului în sumă de 101 fl. şi plătirea cheltuelilorŭ de judecată în sumă de 86 fl. Liptai adecă pentru 99 fl. creditaţĭ părechei Demeter pe 10 lunĭ încasase o pretenţiune cu poliţă de 250 fl. Condamnatulŭ a făcutŭ recursŭ, de asemenea şi procurorulŭ, care propuse 1 anŭ arestŭ.

—x—

In munţii dela *Papolţŭ* au omorîtŭ urşii în luna Iunie 4 cai şi 3 boi, şi au rănitŭ 5 boi. Unŭ puiu de ursŭ a fostŭ ucisŭ de văcarĭ.

—x—

De când cu Kulturegyleturile, fără banchete nu se mai întreprinde nimicŭ de către „patrioţĭ«. A fostŭ destulŭ motivŭ *deschiderea abatoriului din Cluşiu* (loculŭ unde se taie vitele) pentru ca unŭ banchetŭ de 200 tacâmurĭ sĕ urmeze.

—x—

Absolvenţii cl. VIII gimn. şi cl. III comerciale dela scólele medii române de aicĭ vorŭ arangia *primulŭ exitus cu danţŭ* în sala hotelului Nro. 1, Duminecă, în 28 Iuniu v. (10 Iuliu n.) a. c, în favorulŭ unui *fondŭ* ce se va înfiinţa *pentru ajutorarea în casŭ de bólă a studenţilorŭ românĭ lipsiţĭ* dela scólele centrale române din locŭ. Preţulŭ intrărei: pentru o persónă 1 fl., pentru o familiă 2 fl. Inceputulŭ la $8^1/_2$ ore sera. Bilete de întrare se află la firmele N. I. Ciurcu şi M. & L. Laszlo, precum şi séra la cassă. Toiletă simplă. *Comitetulŭ arangiatorŭ.* NB. Oferte marinimóse se primescŭ cu mulţumită.

Teuşŭ, Iunie 1887.

Onorate D-nule Redactorŭ! In 20 Iuniu a. c. s'a ţinutŭ esamenulŭ la scolile române din Teuşŭ. înainte de amédḑŭ cu elevele, conduse de d-ra Maria Turtureanu, după amédḑŭ cu elevii, conduşĭ de subscrisulŭ. Din partea supremului inspectoratŭ scolasticŭ confesionalŭ a fostŭ delegatŭ ca comisarŭ esaminatorŭ on. d. G. Dancia parochŭ gr. cat. în Gârboviţa.

Deórece nu se ţine de mine a mĕ esprima despre progresul arătat în aceste şcóle, îmĭ permit a aminti numai atâta, că din marea mulţime de participanţĭ din tótă elita societăţiĭ şi din tóte naţionalităţile au bine-voitŭ a contribui d-nii: Ioanŭ Rusanŭ, mare proprietară în Mesentea, 2 fl., Artimonŭ Blăşianŭ, paroch gr. cat. alŭ Obregei, 2 fl., doi domnĭ din Teuşŭ câte 1 fl. ér din cassele acestorŭ şcóle s'au datŭ 10 fl. Cu totulŭ o sumă de 16 fl. v. a. cu care s'au premiatŭ şcolarii şi şcolăriţele în părţĭ egale, făcendu-li-se o bucuriă nespusă.

Priméscă decĭ aceştĭ marinimoşĭ domnĭ precum şi susţinĕtorii şcólelorŭ române pentru ofertele marinimóse mulţămita mea sinceră şi pe acéstă cale în numele micelorŭ odrasle, împărtăşite din aceste oferte. Dea D-ḑeu ca acestĭ onorabilĭ donatorĭ sĕ-şĭ afle mulţĭ imitatorĭ, carĭ şi cu alte ocasiunĭ sĕ ne pótă onora cu de aceste oferte, din carĭ premiaţii ajutându-se întru procurarea rechisitelorŭ şcolare, mai capĕtă şi o atragere către şcólă, convingĕndu-se că şi la şcolile nóstre, decă le cerceteză regulatŭ, făcĕndŭ progrese, se şi premiază şcolarii întocmai ca şi şcolarii altorŭ şcóle din locŭ seu de aiurea. — De altă parte însĕ trebue sĕ ţinemŭ contŭ, la ceea ce facŭ celelalte autorităţĭ şcolastice din locŭ sĕ facemŭ şi noi, indurândŭ orĭ-ce sacrificii şi urmărindu-i cu ochĭ agerĭ ca sĕ nu ne întrécă nicĭ în progrese cu şcolarii, nicĭ cu alte apucăturĭ, prin carĭ arŭ puté uşorŭ seduce pe părinţĭ a şĭ da copii de naţionalitate română la şcolile lorŭ.

Primiţĭ etc.

Stefanŭ Crişanŭ,
învĕţ. gr. cat.

Pólele munţilorŭ apusenĭ, 1 Iuliu 1887.

Domnule Redactorŭ!

In unulŭ din numerii trecuţĭ ai preţuitei „Gazete“ am cititŭ îmbucurătórea scire, că adecă tinerimea inteligentă română de prin apropiere grupată în giurulŭ bravilorŭ cetăţenĭ românĭ din Teuşiu va întocmi o petrecere de véră în folosulŭ ambelorŭ scóle gr. cat. de acolo. Nu potŭ decâtŭ sĕ felicitezŭ acéstă nobilă însufleţire isvorîtă din idea progresului şi a luminării naţionale.

Suntŭ rarĭ fórte rarĭ ḑilele de sĕrbătóre ce le póte gusta omulŭ muncitorŭ, şi în deosebĭ ţĕranulŭ românŭ. Aşa suntŭ de rarĭ aceste ocasiunĭ câtŭ se părea, că unŭ întregŭ ţinutŭ ca şi alŭ nostru, locuitŭ aprópe esclusivŭ de Românĭ, a întratŭ în acelŭ stadiu de amorţélă, din care cu greu s'ar mai puté deştepta cândva.

Sperau ómenii de bine, sperau Românii iubitorĭ de progresŭ, sperămŭ cu toţii că doră se va puté face ceva şi în acéstă direcţiune şi acestă speranţă, care ne însoţea pre toţĭ, étă acuşĭ, peste câteva ḑile, e aprópe de realisare.

In curĕndŭ petrecerea se va ţiné. Abia numai câteva ḑile ne despartŭ de dênsa. Nimenĭ însĕ nu póte prevedea reuşita acestei nobile şi frumóse întreprinderĭ fiindŭ că nimenĭ nu póte sci ce primire va afla la publiculŭ românŭ şi încâtŭ va fi sprijinită de cărturarii nostri românĭ. Trebue sĕ scimŭ însĕ că Teuşulŭ este unŭ centru dintre cele mai acomodate pentru astfelŭ de întrunirĭ la totŭ casulŭ folositóre; ómenii aflătorĭ acolo în giurulŭ cărora s'a grupatŭ tinerimea, întru adevĕrŭ merită numele de adevĕraţĭ românĭ, ómenĭ ai progresului şi solidarităţii! Imbrăţişeză cu căldură orĭ ce ideă salutară, orĭ ce întreprindere onestă şi recomandabilă, orîce pasŭ făcutŭ spre folosulŭ educaţiunei nóstre naţionale. De ce dér publiculŭ românŭ sĕ nu-i sprijinéscă, de ce sĕ nu ne unimŭ cu toţii, ca părăsindŭ pentru câteva momente căsnicia şi nĕcasurile ḑilnice, în schimbŭ sĕ petrecemŭ câteva ore de veseliă şi însufleţire spre totŭ ce e bunŭ şi frumosŭ?

Comitetulŭ arangiatorŭ, alŭ cărui preşedinte e d-lŭ Crişanŭ, a luatŭ asupră-şĭ însărcinarea, după cum am înţelesŭ, ca petrecerea din êstŭ anŭ sĕ fie dreptŭ basă a celorŭ viitóre. Atinsŭ acestŭ comitetŭ de însĕmnătatea acestei întrunirĭ, a hotărîtŭ într'o şedinţă a sa, ca în viitorŭ în totŭ anulŭ sĕ se întocméscă unŭ balŭ şi o petrecere de veră în Teuşiu nu numai pentru ajutorarea scólelorŭ de acolo, ci şi pentru ajutorarea altorŭ scóle sĕrace din giurŭ. Acéstă frumosă şi nobilă hotărîre, o póte realisa comitetulŭ numai atuncĭ când nu va lipsi sprijinulŭ binevoitorŭ alŭ publicului şi alŭ cărturarilorŭ românĭ.

Sĕ facemŭ decĭ parte din acestŭ avêntŭ, din acéstă însufleţire pentru cultivarea ţĕranului nostru cu toţii, câţĭ numai vomŭ pute şi atuncĭ de sigurŭ ostenelele sĕ vorŭ rĕsplăti indecitŭ şi însutitŭ fiăcăruia. Numai voinţă şi totŭ se póte face. Şi sunt în firma speranţă, că nelipsindŭ voinţa nu va lipsi nicĭ participarea şi sprijinulŭ publicului şi prea stimatelorŭ familii române de prin tóte părţile.

Horia.

Lista de subscripţiune

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardelŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursu:

Din Bacău (România), prin colecta d-lui inginerŭ Constantinŭ Davidescu, dela domnii:

C. Davidescu	lei n.	20
Th. Stroescu	„ „	5
I. Popasu	„ „	4
C. Sturdza	„ „	5
Fr. Geirendorfer	„ „	2
Ghiulea	„ „	2
Cristea	„ „	20
C. Nicolau	„ „	5
Casimir	„ „	5
Danielŭ	„ „	5
E. Radu	„ „	10
I. Greulescu	„ „	2
S. F. Gr.	„ „	2
Ianoli	„ „	2
B. Moianu	„ „	20
Th. Radulescu	„ „	2
G. Jovianu	„ „	4
Căpitanŭ Istrate	„ „	2
Costache Stonea	„ „	2
Paltzer	„ „	2
V. Radu	„ „	1
N. Dumitraşcu	„ „	2
I. Pandelea	„ „	2
Constantinŭ Dunăreanu	„ „	4
Nicolae Comariano	„ „	2
3 nume nedescifrabile à 1 leu	„ „	3
Nume nedescifrabilŭ	„ „	2
I. Chiru	„ „	1
Dufond	„ „	1
***	„ „	2
Eu	„ „	2
Georgescu	„ „	2
Miclesco	„ „	2
Ego	„ „	2
Alter ego	„ „	2
I. Cucu	„ „	3
d-na Tiţa Davidescu	„ „	4
Horia Davidescu	„ „	2
Suma	lei n.	160

Adăugendŭ la acésta suma din nr.
135 alŭ „Gaz. Trans.“ 545 fl. 01 cr. şi lei n. 1220
(Va urma). Totalŭ: 545 fl. 01 cr. şi lei n. 1380

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 6 Iulie. — Regele Serbiei a sositŭ aséră aci şi aḑĭ după amédḑĭ plécă mai departe la Belgradŭ.

TÊRNOVA, 6 Iulie. — Sobrania a esprimatŭ mulţămita sa deputaţiunei trimise la puterile europene şi a învitatŭ guvernulŭ sĕ esprime în numele Sobraniei mulţămită marilorŭ puterĭ, care au primitŭ deputaţiunea.

LONDRA, 6 Iulie. — In camera lorḑilorŭ a declaratŭ Salisbury că convenţia egipténă încă nu s'a ratificatŭ, dér nicĭ nu e refusată.

LONDRA, 6 Iulie. — Camera comunelorŭ a primitŭ cu 153 contra 148 propunerea combătută de guvernŭ d'a se amâna camera, spre a desbate afacerea unei fete acusate pe nedreptŭ de prostituţiune. Guvernulŭ a promisŭ cercetare. Camera s'a amânatŭ apoi fără a întra în ordinea ḑilei. Evenimentulŭ e fără esemplu în istoriă.

PARISŬ, 6 Iulie. — Proiectulŭ de bugetŭ arată economii în sumă de 129 milióne.

TÊRNOVA, 7 Iulie. — Aséră s'a ţinutŭ o şedinţă secretă pentru a se consulta asupra alegerei principelui. Se pare sigurŭ că Sobrania va aclama ca principe pe prinţulŭ de Coburg. Guvernulŭ a asiguratŭ pe deputaţĭ, că primirea alegerei din partea prinţului e sigură.

TÊRNOVA, 7 Iulie. — La revista trupelorŭ accentuă ministrulŭ de rĕsboiu în vorbirea sa către oficerĭ, că disciplina în armată e mai bună aḑĭ decâtŭ pe timpulŭ instructorilorŭ ruşĭ. De aceea nicĭ pe viitorŭ nu e nevoiă de instructorĭ.

BERLINŬ, 7 Iulie. — Noulŭ împrumutŭ alŭ imperiului s'a subscrisŭ cu peste de şépte orĭ mai multŭ.

LIPSCA, 7 Iulie. — In procesulŭ de înaltă trădare se va publica Vinerĭ sentinţa. (Suntŭ acusate câteva persóne, că au fostŭ angajate ca spionĭ francesĭ, că au datŭ schiţe amĕrunţite ale fortăreţelorŭ Strassburg şi Maienţa şi că au statŭ în comunicaţiune cu Schnaebele.

Convocare.*)

Despărţĕmentulŭ alŭ VII-lea alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ îşĭ va ţine adunarea sa generale la 10 Iuliu 1887 în comuna Lupşia satŭ, în biserica gr. or. după terminarea serviţiului bisericescŭ, la órele 11 diminéţa, pe când se invită prin acésta a se presenta membrii şi toţĭ câţĭ dorescŭ binele şi sprijinirea acestei instituţiunĭ naţionale române.

Câmpenĭ, 1 Iulie 1887.

Gerasimŭ Candrea, directorŭ.

DIVERSE.

Desimea poporaţiunii. — După o tabelă edată de geografulŭ Hübner, desimea relativă a poporaţiunei în România pe 1 Kilm. e de 41 ómenĭ; în Austria 77; în Rusia 16; în Ungaria 51, în Serbia 27, în Bulgaria 31 şi în Turcia 27.

O invenţiune Japoneză. — Acum de curĕndŭ s'a înfiinţatŭ la Yeddo o societate „Yoko Haiska,“ ai cărei membrii plătescŭ cotisaţiunĭ lunare, carĭ variéză dela 100—25 lei. In toţĭ anii se tragŭ trei nume la sorţĭ. Celŭ d'ântêiu eşitŭ are dreptulŭ sĕ petrécă 10 anĭ în Europa în contulŭ societăţii; alŭ doilea póte sĕ facă o călĕtoriă în timpŭ de 5 anĭ şi celŭ d'alŭ treilea n'are dreptulŭ decâtŭ la o escursiune de unŭ anŭ.

Mijlocŭ pentru a recunósce aurulŭ. — Se întêmplă adeseorĭ ca cineva sĕ aibă trebuinţă a se asigura, décă unŭ obiectŭ óre care este de aurŭ seu nu. Étă unŭ mijlocŭ uşorŭ ce se póte întrebuinţa de tótă lumea: Sĕ ia o cremene şi sĕ frécă obiectulŭ de ea. Prin acéstă frecare se produce pe cremene o dungă metalică. Se apropiă de acestă dungă unŭ chibritŭ cu púciósă, aprinsŭ. Décă obiectulŭ este de aurŭ, dunga rĕmâné lucitóre, ér de nu ea se înegresce.

Necrologŭ. — Vĕduva Anna Philimon n. Kripp ca soţiă, vĕd. Teresia Galauner mărit. Kripp sócră, Emanuelŭ Philimon şi soţia, ca frate, şi fiii acestora, precum şi în numele numeroşilorŭ consângenĭ, cu inima frântă de durere anunţă, că multŭ iubitulŭ lorŭ soţŭ, ginere, frate, cumnatŭ şi unchiu amicŭ şi cunoscutŭ *Nicolau Philimon de Mogyorod*, advocatŭ, după scurte dér grele suferinţe, la 9 óre diminéţa în ḑiua de 15 (3) Iuniu a. c. şĭ-a datŭ blândulŭ, laboriosulŭ şi nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în alŭ 64-lea anŭ alŭ vieţii şi alŭ 32-lea alŭ fericitei sale căsĕtorii. Rĕmăşiţele pămêntescĭ s'au îmormêntatŭ la 16 (4) Iuniu după amédḑĭ la 4 óre în cimiterulŭ gr. or. din Pecica.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată.

*) Acéstă convocare amŭ primit'o abia erĭ în 6 Iulie n după amédḑĭ, cu data mărcii poştale dela Câmpenĭ 4 Iulie n. — Red.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Reactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 45	Bonurĭ croato-slavone	102.25
Rentă de hârtiă 5%	87.90	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 75	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 95
		Renta de hârtiă austriacă	81 35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —	Renta de arg. austr.	82 45
		Renta de aurŭ austr.	112 55
		Losurile din 1860	136.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60	Acțiunile băncei austro-ungare	886 —
		Act. băncei de creditŭ ung.	286.55
Bonurĭ rurale ungare	104.40	Act. băncei de creditŭ austr.	282.10
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 40	Napoleon-d'orĭ	10.04
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 40	Mărcĭ 100 imp. germ.	62 20
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Londra 10 Livres sterlinge	126.60

Cursulu pieței Brașovŭ

din 4 Iuliu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 60	Vênd.	8.63
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.34
Imperialĭ	»	10.30	»	10.34
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	100.—	»	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 2637—1887.

Publicațiune.

Din partea subscrisului perceptoratŭ orășenescŭ se aduce la cunoscință publică că registrele demĕsurătóre de dare făcute de inspectorulŭ reg. de dare, carĭ conținŭ propunerile dărei de venite clasa a III. a mai josŭ subscrișilorŭ contribuențĭ pe anii 1887, 1888 și 1889, suntŭ în sensulŭ §. 18 alŭ art. de lege 44 din 1883 pe timpŭ de 8 dile începêndŭ din 5 iulie a. c. st. n. până inclusive în 12 Iulie în fiă care di dela 8—12 óre înainte de prândŭ și după prândŭ dela 3—5 óre espuse spre privire publică ca orĭ și cine sĕ aibă ocasiune a se informa atâtŭ despre prescrierea dărei sale câtŭ și despre a altora și sĕ-șĭ pótă face eventualele observărĭ.

Aceste observărĭ suntŭ a se înainta în scrisŭ în timpulŭ de susŭ de 8 dile la inspectoratulu regiu de dare din locŭ, mai târdiu la comisiunea demĕsurătóre de dare.

Totodată prin acésta se aducŭ la cunoscință și dilele de pertractare a comisiunei demĕsurătóre de dare în carĭ se vorŭ pertracta și statori darea de venite clasa a III. a mai josŭ subscrișilorŭ cu acea observare, că pertractările se vorŭ ține în fiă-care di înainte de prândŭ dela 8—12 óre în casa magistratului orașului la sfatŭ în piață Nr. 1, la carĭ pertractărĭ fiă-care contribuentŭ séu în persónă séu prin plenipotențiatŭ legalŭ este îndreptățitŭ a-se representa și a-șĭ face observările sale contra propunerilorŭ de dare, carĭ în sensulŭ §-lui 11 alŭ art. de lege 44 din 1883 au valóre pe 3 anĭ.

Reclamațiunile se iau în pertractare în următorulŭ șirŭ și adecă:

Joi în 14 Iulie 1887: Lemnarii, aurarii și mĕsarii. 1—52 alŭ registrului.

Vinerĭ în 15 Iulie 1887: Móșele, trifterarii și birjarii (fiacherii) Nr. 53—130.

Sâmbătă în 16 Iulie 1887: Curățitorii de mațe, prețuitorii și executorii judecătorescĭ și cordonierii. Nr. 131—189.

Lunĭ în 18 Iulie 1887: Cismarii și confetarii. Nr. 190—241.

Marțĭ în 19 Iulie 1887: Strugarii, măiestrii de clădirĭ și antreprenorii, peptenarii, fotografii, zugrăvitorii de odăĭ, icóne, de firme, pictorii, vĕpsitorii de straie de lână și de piei, friserii și bărbierii. Nr. 242—295.

Mercurĭ în 20 Iulie 1887: Posesorii de băi, arêndașii de băi, cărătorii de nisipŭ și cărăușii. Nr. 296—375.

Joi în 21 Iulie 1887: Fabricanții, țesătorii de lână, posesórele grădinelorŭ de copii, apothecarii (farmaciștii), maestrii de instrumente musicale, turnătorii de clopote, ștrimfarii și redactorii. Nr. 376—424.

Vinerĭ în 22 Iulie 1887: Putinarii, tapețierii, corfarii, urloierii, posesorii institutelorŭ de prostituțiune, fabricanții de cărĕ, grădinarii, perierii și manușierii. Nr. 425—470.

Sâmbătă în 23 Iulie 1887: Sfĕrnarii (boltașii) și neguțătorii dela litera A—D. Nr. 471—521.

Lunĭ în 25 Iulie 1887: Sfĕrnarii și neguțătorii dela lit. E—H. Nr. 522—566.

Marțĭ în 26 Iulie 1887: Sfĕrnarii și neguțătorii dela lit. I.—L. Nr. 567—621.

Mercurĭ în 27 Iulie 1887: Sfĕrnarii și neguțătorii dela lit. M.—N. Nr. 622—677.

Joi în 28 Iulie 1887: Sfĕrnarii și neguțătorii dela litera R.—S. Nr. 678—741.

Vinerĭ în 29 Iulie 1887: Sfĕrnarii și neguțătorii dela lit. T.—Z. Nr. 742—792.

Sâmbătă în 30 Iulie 1887: Posesorii și arêndașii de cârciume, cârciumarii, posesorii de cafenele, de restaurațiunĭ de bere și hotelierii dela litera A.—E. Nr. 793—847.

Marțĭ în 2 Augustŭ 1887: Totŭ aceia dela lit. F.—K. Nr. 848—908.

Miercurĭ în 3 Augustŭ 1887: Totŭ aceia dela litera L.—R. Nr. 909—960.

Joi în 4 Augustŭ 1887: Totŭ aceia dela lit. S.—Z. Nr. 961—1025.

Vinerĭ în 5 Augustŭ 1887: Faurii, zidarii, compactorii (legătorii de cărțĭ), tipografii și litografii, pietrarii, pardositorii, funarii, notarii reg., ascuțitorii, opticii, lăcătușii și colectanții de loteriă. Nr. 1026—1087.

Sâmbătă în 6 Augustŭ 1887: Instructorii de musică, de limbă, de desemnŭ și de dansŭ, posesorii de institute private, morarii, posesorii și arêndașii de morĭ, posesorii de morĭ de artă și de dîrste, arêndașii de dîrste și dîrstarii. Nr. 1088—1147.

Lunĭ în 8 Augustŭ 1887: Măcelarii, salamierii, tăietorii de miei, afumătorii de carne, societatea de cojocarĭ și cojocarii. Nr. 1148—1209.

Marțĭ în 9 Augustŭ 1887: Inginerii dela Nr. 1210—1211, medicii, orologerii, dela Nr. 1214—1246. și advocații, dela Nr. 1384—1405.

Miercurĭ în 10 Augustŭ 1887: Șielarii Nr. 1212, 1213, pitarii (brutarii), turtarii și plăcintarii dela Nr. 1247—1300.

Joi în 11 Augustŭ 1887: Schimbătorii de banĭ, îngrijitorii de incasso, postarii tundĕtorii de postavŭ, postovarii, căldărarii, turnĕtorii de aramă și cositorŭ, posesorii institutelorŭ de curățirea rufelorŭ, curățitorii de haine, croitorii de dame și bărbațĭ. Nr. 1301—1359.

Vinerĭ în 12 Augustŭ 1887: Curelarii, țesătorii, institutele de pompă funebră, pielarii și agenții. Nr. 1360—1383 și 1406—1434.

Sâmbătă în 13 Augustŭ 1887: Membrii orchestrei orășenescĭ, musicanții, făcĕtorii de vată, vîrslarii și cusătorițele. Nr. 1435—1503.

Marțĭ în 16 Augustŭ 1887: Vecturanții orășenescĭ de lemne, vêndĕtorii de zarzavaturĭ și antichitățĭ, arêndașulŭ cumpenei orașului, curățitorii stradelorŭ și de umblătóre, arendașii băilorŭ de piatră și de case, vêndĕtorii de verdețurĭ și precupeții. Nr. 1504—1569.

Miercurĭ în 17 Augustŭ 1887: Arêndașii de pămêntŭ dela Nr. 1570—1800.

Vinerĭ în 19 Augustŭ 1887: Arêndașii de pămêntŭ dela Nr. 1581—2039.

Lunĭ în 21 Augustŭ 1887: Aceia carĭ devinŭ supușĭ dărei de venite clasa a III-a și în registrulŭ de susŭ nu suntŭ indușĭ respective cei ce nu s'au supusŭ încă dărei.

Brașovŭ, în 4 Iulie 1887.

Perceptoratulŭ orășenescŭ de dare.

Convocare.

Adunarea generală a societății „Hebe" se convócă pe **17 Iulie** st. n. 1887 și în casŭ, când la acestŭ terminŭ nu s'ar înfățișa acționarĭ suficiențĭ penrru decidere, se va convoca a doua adunare pe **14 Augustŭ** st. n. 1887, totdéuna în **Sângeorgiu**, diminéța precisŭ la 9 óre, pe când se vorŭ aduce concluse valide și numai cu cei înfățoșațĭ.

Obiectele pertractărei vorŭ fi:

1. Relația direcțiunei.
2. Relația cassarului și bilantului.
3. Alte propunerĭ, ce se vorŭ face din partea direcțiunei séu a acționarilorŭ eventualŭ.
4. Alegerea directorelui.

La acésta se convócă toțĭ P. T. domnii acționarĭ.

Bistrița, în 17 Iunie 1887.

Pentru direcțiunea societății:
LICA.

1—2

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Peșta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peșta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rêșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Secuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêșnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da' amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.